

Ambrož Václav Hončík

Řekneme si něco o významném včelaři, kterého jeho současníci nazývali moravským Dzierzonem. Páter Ambrož V. Hončík se však Moravanem stal až později, neboť se narodil v roce 1791 v Sádce v Čechách. Tam prožil dětství a po ukončení školní docházky vstoupil Hončík do řádu premonstrátů na Strahově, kde byl v roce 1814 vysvěcen na kněze. O dva roky později nastoupil jako kaplan v Mikulovicích u Znojma. Po čtrnácti letech se zde stal farářem a inspektorem tamějšího řádového velkostatku. To už samo o sobě signalizuje, že měl blízko nejen k zemědělství, ale i k přírodě, takže včelaření bylo logickým završením a naplněním jeho zájmů.

Ambrož V. Hončík byl sice „jen včelařem ze záliby, avšak rozhodně si ho nesmíme představovat jako nějakého dileta a radila, jak to někdy známe ze současnosti, kdy mnohý včelař, který k oboru sotva přičichl, ba ani si nic pořádně neprostudoval, a už by rozdával rady na potkání. Hončík naopak neúnavně podrobně studoval všechnu dostupnou včelařskou literaturu a své teoretické poznatky doplňoval trpělivým pozorováním života včel. Velmi pilně se také zajímal o nové postupy, metody a technologie v chovu včel, takže když se někde něco nového objevilo, jako například provětrávací úly Angličana Nutta, Christovy magacíny či Ottlovy slamáky, nesměl u toho chybět. A zakrátko všechny tyto „novoty“ postavil na svém včelíně, aby je vyzkoušel. Z dnešního hlediska by se asi takovéto počínání jevilo dosti pošetile, avšak musíme si uvědomit, že v Hončíkově době bylo včelařství takřikajíc v plenkách, protože mnohé zásadní poznatky mělo ještě dost daleko před sebou.

Je tedy celkem logické, že když pak vystoupil Dzierzon se svojí naukou o partenogenezi (tzv. panenské pložení, které vychází z poznatku, že neoplozená matka klade pouze trubčí vajíčka - na což však už vlastně přišel J. A. Janiš v roce 1788) a představil svůj nový úl ze dřeva s pevným víkem i dnem a s dřevěnými lištami jako nosiči plástů, vypravil se Hončík do Karlovic, aby se tam přiučil. V květnu 1854 pak s vlastnoručně vyrobenými Dzierzonými sklídkami na hospodářské výstavě v Brně patřičný obdiv a úspěch. Dne 20. června téhož roku pak A. V. Hončík zorganizoval v Mikulovicích u Znojma první včelařskou schůzi s kurzem, což bylo něco naprosto nového. Tím vlastně položil základ k založení spolku včelařského.

Později zaměřil Ambrož V. Hončík svoji pozornost zejména na budoucí učitele, kterým chodil pravidelně přednášet, aby tak jejich prostřednictvím šířil znalosti o včelařství mezi nejširší veřejnost. Pro tyto účely dokonce vydal několik příruček a vyrobil různé učební pomůcky.

Stařícký nestor moravských včelařů se v posledních letech svého života uchýlil na odpočinek do Znojma, kde 22. července 1879 ve věku 88 let ukončil svoji plodnou a bohatou životní pouť.